

til at undres over, at jeg siger det samme som den Gang, at Anlægget af disse Anlægsbroer er meget naturligt at opfatte som det første Skridt til Tilvejebringelse af en Jærnbanebro, naar det maatte lykkes at skaffe de fornødne Penge dertil, og jeg tror, at de tekniske Indvendinger i saa Henseende, der ere blevne fremsatte, have vedkommende forlangt frafaldne og erkendt, at disse to Anlæg naturlig gaa ind i en Jærnbaneforbindelse. Altsaa i Dødblikket foreligger der jo ikke Forslag om Opførelse af en fast Bro eller nogen Bane paa Møen, men ikke des mindre er det foreliggende Jærnbaneforslag af Interesse for Møen som Forbindelsesbane. Der har tidligere, som det ærede Medlem fra Bordingborg gjorde gældende, været fremme, ikke i Lovforslags Form, men som Projekt, en Bane, der førte fra Kallehave til Bordingborg, der forudsatte som Fortsættelse i sin Tid en fast Bro og en Jærnbane til Stege. Denne Linie er utvivlsomt den, som vilde tilfredsstille de mænstte Interesser bedst, idet den fører direkte ad den korteste Vej ind paa Hovedbanen, da der kun er 2½ Mil fra Kallehave til Bordingborg, medens man om ad Præstø og Næstved vilde gaa en Linie paa 5 og 5½ Mil. Altsaa er der ingen Tvivl om, at Linien Kallehave—Bordingborg er den korteste, og tillige vilde den sætte Møen i Forbindelse baade Nord paa og Syd paa, baade ad København til, ad Emaasøerne til og ad Thylsland til. At den altsaa vilde tilfredsstille de mænstte Interesser, er der ingen Tvivl om, og Møenboerne ere da heller ikke i Tvivl derom. Ikke desto mindre er man ovre paa Møen saa interesseret i at faa en virkelig Jærnbaneforbindelse med Omberbeten, at jeg tror, at man bør stille sig saaledes, at det Baneanlæg paa Sjælland, der har mest Mulighed for at blive gennemført, ogsaa bør understøttes og anbefales fra Møenboernes Side. Banstikledet ved Linien Kallehave—Bordingborg ligger i den gamle Strid mellem de to konkurrerende Købstæder. Der er akkurat det samme Forhold, som vi nys hørte eksistere mellem Rertemunde og Odense; her mellem Præstø og Bordingborg. Da der forhandlede om en Bane fra Kallehave til Bordingborg, saa rejste Præstø By i sin Bælde en frygtelig Modstand derimod og forstikrede, at det var den grusomste Kobbane, der vilde plyndre Oplandet fra Præstø og drive det til Bordingborg, og der er ingen Tvivl om, vil jeg spaa det ærede Medlem fra Præstø, at naar vi nu forhandle om Banen fra Kallehave over Præstø til Næstved, saa vil et lignende Raab lyde fra Bordingborgs

Side, at man vil tage Oplandet fra denne By. I Almindelighed, naar vi staa over for denne Strid mellem konkurrerende Købstæder; tror jeg dog, man bør gøre opmærksom paa, at Landet kan ikke være tjent med at blive affaaet fra at faa god og naturlig Jærnbaneforbindelse af Hensyn til den ene eller den anden Købstads Interesse. Det er umuligt, at en saadan Sag i Løenaden kan strande paa dette. Og i denne Konkurrence mellem de to Købstæder vil det da nærmest blive at overveje, hvilken af de paagældendes Interesser — for saa vidt der skal tages Hensyn til disse Interesser, og noget maa der jo tages — der kan tænkes at blive mest tilfidefat, enten man nu gaar den ene eller den anden Vej. Jeg er da ikke i Stand til at se rettere end, at maalt med dette Hensyn vil Præstø have mere Grund til at klage over at blive forurettet ved en Jærbanelinie fra Kallehave til Bordingborg, end Bordingborg By vil have til at klage over en Jærnbane fra Kallehave over Præstø til Næstved, og det simpelt hen af den Grund, at Bordingborg alt har en Jærnbane, som altsaa fører et større Opland ind til den, medens Præstø ingen saadan Jærnbane har. Naar man altsaa skal maale de to Købstæders Interesse i dette Spørgsmaal mod hinanden, staar det ganske vist saaledes for mig, at Præstø's Interesse er størst. Derfor altsaa Forholdet stiller sig saaledes, at i Konkurrencen mellem de to Købstæder vil Præstø By's Lod i Vægtstaaalen veje tungest, og dersom det ligeledes viser sig, at man paa Sjælland i de paagældende Egne, som denne Jærnbane vil komme til at gaa igennem, har den største Vilje og den største Evne til at føre sin Sag frem, vil, tror jeg, den almindelige Mening paa Møen være for at støtte, om ikke just pekuniært, saa dog med vor bedste Ubefaling den Linie, som har den bedste Udsigt til at kunne gennemføres. Naar vi altsaa ikke ere dragne med ind i selve Jærbanelinien, og det i og for sig vil blive en sjællandsk Linie, ser jeg ikke rettere end, de Herrer paa Sjælland maa udkæmpe Striden om de forstikkelige Linier, hvorefter vi ville slutte os til den, som bedst kan gennemføres. For saa vidt dette er Tilfældet med det foreliggende Lovforslag, skal jeg give det min bedste Ubefaling til videre Fremme.

Hammerich: Jeg skal ikke gøre mange Bemærkninger til Lovforslaget. Afstilligt af, hvad jeg vilde udtale, er nævnt af det ærede Medlem fra Møen (Bojsen). Der er dog i det foreliggende Forslag et Par Bestemmel-